Povídky – literární interpretace

Richard Blažek

Ernest Hemingway

Ernest Miller Hemingway (1899–1961) byl americký spisovatel a nositel Nobelovy ceny za literaturu. Účastnil se roku 1918 první světové války jako dobrovolník Červeného kříže a byl zde těžce raněn. Kvůli zážitkům z války je řazen ke ztracené generaci. Jako zpravodaj se účastnil španělské občanské války, v níž sympatizoval s republikány, a druhé světové války. Psal mistrovské povídky, které se často odehrávají ve válečném či jinak nebezpečném prostředí a jsou ovlivněné jeho zážitky, a vynalezl úspornou metodu psaní – tzv. metodu ledovce.

Charakteristika díla

Dílo spadá jako literární druh do kategorie střední prózy, jedná se o povídky.

Vrstva tematická

Krátké štěstí Francise Macombera

Fabule

Francis Macomber se na lovu lva v Africe projeví jako zbabělec, přičemž jej vidí jeho vlastní žena i lovec Robert Wilson; a proto jeho záletná žena v noci zcizoloží s Wilsonem, čímž se Macomber rozlítí a další den si počíná na lovu buvolů obzvláště statečně; žena ho však při lovu zastřelí.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě, užívá kompozici in medias res, protože začíná odpoledne po lovu lva. V textu se prolíná přímá řeč a myšlenky jednotlivých postav, zejména Wilsona.

Prostředí

Děj se odehrává v Africe v první polovině 20. století.

Indiánský tábor

Fabule

Nick, jeho otec a strýček George plují do indiánské vesnice, kde pomáhají při porodu. Kvůli komplikacím musí Nickův otec indiánku operovat, ale nakonec je matka s dítětem v pořádku. Otec dítěte však kvůli nervovému vypětí spáchá sebevraždu.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě s chronologickou kompozicí. Oproti předchozí povídce není věnován takový prostor myšlenkám postav, více je naopak zastoupen nezaujatý popis.

Prostředí

Děj se odehrává v indiánské osadě a v loď kách na řece, nejspíš v první polovině 20. století.

Velice krátká povídka

Fabule

Americký voják a zdravotní sestra Luz se do sebe zamilují a když se voják vyléčí a válka skončí, odjede domů, aby si vydělal a mohli spolu žít. Luz se však zamiluje do italského majora, chce si jej vzít, ale on si ji nevezme.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě s chronologickou kompozicí. Vyprávění neobsahuje přímou řeč a působí jako pouhý popis děje.

Prostředí

Děj se odehrává během první světové války a v meziválečném období v Itálii a Spojených státech.

Vojákův návrat

Fabule

Harold Krebs se vrátí z první světové války do rodného Kansasu a nedokáže si zvyknout na civilní život. Nerozumí dívkám, chce proplout životem cestou nejmenšího odporu a nemá nikoho rád. Matka jej nakonec přesvědčí, aby se pokusil si sehnat práci.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě, užívá chronologickou kompozici. Mnoho prostoru je věnováno myšlenkám a vzpomínkám hlavního hrdiny, využívá se také přímá řeč.

Prostředí

Děj se odehrává po první světové válce ve městě ve státě Kansas.

Kočka v dešti

Fabule

Americký pár je ubytovaný v italském hotelu. Manželka uvidí venku kotě v dešti a chce jej vzít dovnitř, ale než tam dojde, kotě odejde a manželka se vrátí s nepořízenou. Do pokoje přijde pokojská a donese jim kočku.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě, užívá chronologickou kompozici. Vyprávění využívá zejména přímou řeč s občasnými poznámkami vypravěče.

Prostředí

Děj je zasazen do prostředí italského hotelu a jeho okolí. Mohl by se odehrávat dnes stejně jako na konci 19. století, ale neodehrává se během žádné války.

Můj táta

Fabule

Vypravěč nejdřívě žil se svým otcem žokejem v Miláně, kde otec jezdil na koních, ale po neshodách s párem Italů se přestěhovali do Paříže. Zde otec jezdil na koních a vypravěč si našel skupinu kamarádů. Jednou šel s otcem na dostihy, kde byl otec domluvený s žokejem nejlepšího koně, že tento kůň nevyhraje, takže otec vsadil na jiného a vyhrál mnoho peněz. Otec pak začal pít, koupil si nejlepšího koně, ale přeskoku příkopu se na něm zabil.

Syžet

Děj se vypráví v ich-formě, užívá chronologickou kompozici. Přímá řeč je velmi vzácná a text je psán jako vyprávění mladého chlapce.

Prostředí

Děj se odehrává v Miláně a Paříži mezi světovými válkami.

Hlavní město světa

Mladík jménem Paco pracuje jako číšník, ale chce být toreadorem. Umývač nádobí z hotelu, kde Paco pracuje, mu chce ukázat, že je to nebezpečné kvůli ostrým rohům, a proto si vezme židli, přiváže k ní dva nože a dělá býka, zatímco Paco si hraje na toreadora. Jeden z nožů protne Pacovu stehenní tepnu a Paco vykrvácí.

Syžet

Děj se vypráví v er-formě, užívá chronologickou kompozici. Často je popisováno, které děje se dějí souběžně s ostatními.

Prostředí

Děj se odehrává v Madridu, nejspíše mezi první světovou válkou a španělskou občanskou válkou.

Vrstva kompoziční

Kompozice je převážně chronologická s výjimkou Krátkého štěstí Francise Macombera, které využívá kompozici in medias res, a Vojákova návratu, který obsahuje vzpomínky na válku.

Vrstva jazyková

Jazyk díla je značně rozmanitý. V povídce Můj táta je využita nespisovná obecná čeština, ostatní jsou psány češtinou spisovnou. Autor píše převážně v krátkých větách a jednoduchých souvětích.

Můj názor

Ačkoli je Hemingway známý svým úsporným stylem, mnohé povídky by nepochybně bylo možné zkrátit bez újmy na prožitku čtenáře. Například četnost jména Paco v Madridu (Hlavní město světa) nebo rozprava o bití sluhů (Krátké štěstí Francise Macombera) jsou naprosto irelevantní a opravdu úsporný autor by je jistě škrtl (a nejen je).

Za nejlepší povídku považuji Krátké štěstí Francise Macombera, protože je plná zvratů a hlavní hrdina se vyvíjí, což je věc pro povídku netypická, kromě toho obsahuje trefné komentáře o lidské povaze a myslím, že dosahuje kvalit psychologických románů. Naopak Velice krátká povídka je nejen velice krátká, ale i velice neoriginální svou zápletkou a je psána jako strohý a nezáživný popis děje.

Použitá literatura

Kniha: Povídky

Autor: Ernest Hemingway

Rok vydání: 1939

Překladatelé: Radoslav Nenadál, Luba a Rudolf Pelarovi, Jan Válek a Jiří Valja

Rok vydání překladu: 1974

Nakladatelství: Odeon